

**Analiza stanu
gospodarki odpadami komunalnymi
w Gminie Olsztyn**

za 2024 rok

Olsztyn, kwiecień 2025 r.

Spis treści

<i>I.</i> Podstawa prawna.....	3
<i>II.</i> Wstęp.....	3
<i>III.</i> Stan aktualny.....	4
<i>IV.</i> Ewidencja (stan na dzień 31.12.2024 r.).....	5
1. Właściciele nieruchomości.....	5
2. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.....	6
3. Sprawozdanie roczne.....	8
4. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.....	9
<i>V.</i> Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.....	9
<i>VI.</i> Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.....	10
<i>VII.</i> Podsumowanie.....	10

I. Podstawa prawna

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt. 10 oraz art. 9tb ustawy o *utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 399 z późn. zm.), gmina sporządza roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi w terminie do 30 kwietnia za poprzedni rok kalendarzowy. Celem opracowania jest weryfikacja możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Analiza gospodarki odpadami jest publikowana na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Olsztyna.

II. Wstęp

Na mocy ustawy o *utrzymaniu czystości i porządku w gminach* gmina odpowiada za zorganizowanie i funkcjonowanie gospodarki odpadami komunalnymi na swoim terenie.

W ramach organizacji systemu gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie Olsztyn podjęto następujące uchwały, które obowiązywały w 2024 r.:

- 1) uchwała nr IX/117/11 Rady Miasta Olsztyna z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie powierzenia Spółce pod firmą: Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Olsztynie zadania własnego Gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi oraz wyrażenia zgody na zawarcie przez Gminę umowy wykonawczej niezbędnej dla realizacji projektu pn.: „System zagospodarowania odpadów komunalnych w Olsztynie. Budowa Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów”, dofinansowanego ze środków wspólnotowych UE (zmieniona Uchwałą nr LIII/868/14 z dnia 28 maja 2014 r.);
- 2) uchwała nr XXX/545/12 Rady Miasta Olsztyna z dnia 13 grudnia 2012 r. w sprawie przejęcia od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy obowiązków w zakresie odbierania odpadów komunalnych (zmieniona uchwałą nr XXXIV/570/21 Rady Miasta Olsztyna z dnia 26 maja 2021 r.);
- 3) uchwała nr XXX/546/12 Rady Miasta Olsztyna z dnia 13 grudnia 2012 r. w sprawie podziału gminy na sektory;
- 4) uchwała nr L/805/22 Rady Miasta Olsztyna z dnia 26 sierpnia 2022 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Olsztyn;
- 5) uchwała nr XXVII/480/20 Rady Miasta Olsztyna z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów (zmieniona uchwałą nr XXXVIII/633/21 Rady Miasta Olsztyna z dnia 27 października 2021 r. i uchwałą nr LXI/946/23 Rady Miasta Olsztyna z dnia 5 lipca 2023 r.);
- 6) uchwała nr XXI/359/20 Rady Miasta Olsztyna z dnia 27 maja 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (zmieniona uchwałą nr XXXVIII/636/21 Rady Miasta Olsztyna z dnia 27 października 2021 r.);
- 7) uchwała nr VII/69/15 Rady Miasta Olsztyna z dnia 25 marca 2015 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 8) uchwała nr XLII/693/22 Rady Miasta Olsztyna z dnia 23 lutego 2022 r. w sprawie ustalenia stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawek opłat za pojemniki i worki o określonej pojemności (zmieniona uchwałą nr LIII/848/22 Rady Miasta Olsztyna z dnia 29 listopada 2022 r.) - stawki obowiązujące w styczniu 2024 r.;
- 9) uchwała nr XLII/693/22 Rady Miasta Olsztyna z dnia 23 lutego 2022 r. w sprawie ustalenia stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawek opłat za pojemniki i worki o określonej pojemności (zmieniona uchwałą nr LXVIII/1045/23 Rady Miasta Olsztyna z dnia 18 grudnia 2023 r.) - stawki obowiązujące od lutego 2024 r.;
- 10) uchwała nr XXI/360/20 Rady Miasta Olsztyna z dnia 27 maja 2020 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji

elektronicznej (zmieniona uchwałą nr XL/664/21 Rady Miasta Olsztyna z dnia 15 grudnia 2021 r.).

III. Stan aktualny

Miasto podzielone było na sześć sektorów, tj.:

- Sektor I obejmuje osiedla: Gutkowo, Redykajny, Likusy, Nad Jeziorem Długim, Dajtki, Grunwaldzkie;
- Sektor II obejmuje osiedla: Wojska Polskiego, Podleśna, Zielona Górka, Kętrzyńskiego, Zatorze;
- Sektor III obejmuje osiedla: Pojezierze, Kormoran;
- Sektor IV obejmuje osiedla: Kortowo, Śródmieście, Podgrodzie, Brzeziny, Kościuszki;
- Sektor V obejmuje osiedla: Nagórki, Pieczewo, Mazurskie;
- Sektor VI obejmuje osiedla: Jaroty, Generałów.

W 2024 roku sektory I, II, IV, V, VI obsługiwała firma REMONDIS Warmia-Mazury sp. z o.o., ul. Partyzantów 3, 10-522 Olsztyn, natomiast sektor III - firma KOMA Olsztyn sp. z o.o., ul. Towarowa 20A, 10-417 Olsztyn.

Z przedsiębiorcami wyłonionymi w drodze przetargu zawarto umowy wykonawcze na okres do dnia 31 grudnia 2025 r.

W ramach powyższych umów odpady odbierane były od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i mieszanych (w części zamieszkałych, a w części niezamieszkałych).

Gmina Olsztyn zapewnia odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych. Nieruchomości niezamieszkałe (w tym nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe i inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe) nie są objęte gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, na podstawie uchwały, o której mowa w pkt II ppkt 2. Właściciele tych nieruchomości zobowiązani są do zawierania indywidualnych umów na odbiór odpadów komunalnych z uprawnionymi podmiotami.

W skład strumienia odbieranych odpadów komunalnych wchodziły:

- odpady segregowane, w tym:
 - papier,
 - metale i tworzywa sztuczne,
 - szkło,
 - bioodpady,
 - popiół,
 - odpady wielkogabarytowe,
 - pozostałe (np. zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, leki, baterie, itp.);
- odpady resztkowe (zmieszane).

Odpady resztkowe gromadzone były w pojemnikach, dostosowanych wielkością do potrzeb wytwórców tychże odpadów.

Odpady segregowane (papier, szkło, tworzywa sztuczne i metale, bioodpady, popiół) – w zależności od rodzaju zabudowy - zbierane były do pojemników lub worków o określonym kolorze i opisanych rodzajem frakcji w nich umieszczonej.

Meble i odpady wielkogabarytowe, z racji swoich rozmiarów, gromadzono luzem w miejscu wyznaczonym przez administratora nieruchomości.

Powstałe na nieruchomościach odpady usuwano zgodnie z opracowanym i dostarczonym właścicielom nieruchomości, przez Wykonawcę, harmonogramem odbioru.

Pozostałe odpady powstające w gospodarstwach domowych w sposób niecykliczny, jednakże stwarzające problem w zagospodarowaniu, przekazywane były do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), zlokalizowanego w Olsztynie przy ul. Towarowej 20A. Punkt prowadziła firma KOMA Olsztyn sp. z o.o., z którą w wyniku przetargu zawarta była umowa wykonawcza do dnia 31 grudnia 2024 r. W PSZOK funkcjonował punkt wymiany rzeczy używanych. W ramach zbiórek mobilnych PSZOK przyjmował odpady od mieszkańców spod adresów zamieszkania po uprzednim zgłoszeniu telefonicznym, według ustalonych harmonogramów (3 razy w ciągu roku na każdym osiedlu).

Odbiór odpadów w 2024 r. odbywał się z następującą częstotliwością:

- w zabudowie jednorodzinnej i mieszanej:
 - papier, metale i tworzywa sztuczne, szkło – raz na dwa tygodnie,
 - bioodpady – raz w tygodniu,
 - popiół – raz na dwa tygodnie w okresie od 1 października do 31 maja,
 - meble i odpady wielkogabarytowe – raz na trzy miesiące,
 - odpady resztkowe – raz w tygodniu,
- w zabudowie wielorodzinnej i mieszanej:
 - papier, metale i tworzywa sztuczne – 1-2 razy w tygodniu,
 - szkło – co dwa tygodnie,
 - bioodpady – raz w tygodniu,
 - popiół – co dwa tygodnie w okresie od 1 października do 31 maja,
 - meble i odpady wielkogabarytowe – raz w tygodniu,
 - odpady resztkowe – nie rzadziej niż 2 razy w tygodniu (wyjątki stanowiły: obszar Starego Miasta i wybrane punkty gromadzenia przy ul. Jasnej 1 i 5, ul. Żeromskiego/Wojska Polskiego/Jagiellońska – codziennie, ul. Stare Miasto 9/10 – 5 razy w tygodniu, ul. Słowackiego/Reymonta – 4 razy w tygodniu, w tym sobota).

W Olsztynie funkcjonowało 105 aptek przyjmujących przeterminowane leki i 231 punktów zbiórki zużytych baterii (wykaz dostępny na stronie umolsztyn.bip.gov.pl, w zakładce Informacje o środowisku i jego ochronie).

IV. Ewidencja (stan na dzień 31.12.2024 r.)

1. Właściciele nieruchomości

- 1) Liczba mieszkańców zameldowanych w Olsztynie na pobyt stały i czasowy według rejestru mieszkańców na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosiła 151 866 osób.
- 2) Mieszkańcy są rozliczani według ilości wody zużytej na danej nieruchomości. Na dzień 31 grudnia 2024 r. ilość zużywanej wody wg. złożonych deklaracji średniomiesięcznie wynosiła 442 217,37 m³.
- 3) Postępowania administracyjne mające na celu wydanie decyzji określających wysokość należnych opłat prowadzono wobec właścicieli nieruchomości, którzy nie wywiązali się z obowiązku złożenia deklaracji po zmianie stawki opłaty od lutego 2023 r. (były to osoby z wcześniej wydaną decyzją określającą wysokość opłaty).
Na dzień 31 grudnia 2024 r. bez określonego wymiaru opłaty od wody (brak deklaracji i decyzji) pozostawały 74 nieruchomości.
- 4) Na niezamieszkałych częściach nieruchomości mieszanych zadeklarowano do obsługi 1 217 sztuk pojemników określonej pojemności na odpady resztkowe. Największa liczba podmiotów korzystała z pojemników 80 l, czyli tych, za które stawka nie pokrywa kosztów odbioru i zagospodarowania odpadów.
- 5) Prowadzono ewidencję zawartych umów pomiędzy właścicielami nieruchomości, będącymi poza gminnym systemem, zobowiązanymi do zawierania indywidualnych umów z firmami odbierającymi. Gmina Olsztyn nie organizowała odbierania odpadów komunalnych na ww. terenach. Nie wydano też żadnych decyzji administracyjnych w tym zakresie.

Wykaz pojemników na odpady resztkowe w podziale na poszczególne wielkości przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Liczba i rodzaj rodzaj pojemników do zbierania odpadów resztkowych na niezamieszkałych częściach nieruchomości mieszanych

Pojemność pojemnika (l.)	Liczba pojemników
80	990
110	108
240	71
1100	48
Łącznie	1 217

2. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy

Na ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy składają się:

- ilości odpadów odebranych w ramach systemu gminnego,
- ilości odpadów zebranych w PSZOK,
- ilości bioodpadów poddanych kompostowaniu w kompostownikach przydomowych w zabudowie jednorodzinnej i na innych nieruchomościach, na których powstają bioodpady (np. rodzinne ogrody działkowe),
- ilości odpadów odebranych od innych wytwórców z terenu gminy Olsztyn, posiadających indywidualne umowy z podmiotami odbierającymi,
- ilości odpadów zebranych przez podmioty zbierające, posiadające zezwolenie na zbieranie odpadów komunalnych.

Tabela 2. Ilość odebranych i zebranych odpadów w ramach systemu gminnego [Mg]. Dane na podstawie raportów miesięcznych od podmiotów odbierających i PSZOK za 2024 r.

Miesiąc	Ilość odebranych odpadów [Mg]		Ilość odpadów zebranych w PSZOK [Mg]
	Resztkowe	Segregowane	Segregowane
styczeń	2 712,04	1 234,33	241,41
luty	2 430,38	1 326,93	246,03
marzec	2 713,58	1 604,71	326,82
kwiecień	2 800,90	1 470,38	342,74
maj	2 739,38	1 503,59	383,60
czerwiec	2 520,92	1 316,34	381,60
lipiec	2 601,56	1 616,45	402,64
sierpień	2 865,47	1 572,40	393,24
wrzesień	2 794,11	1 474,77	410,62
październik	2 902,92	1 522,54	375,59
listopad	2 569,60	1 519,84	318,72
grudzień	2 953,59	1 505,31	276,64
SUMA	32 967,87	17 667,58	4 099,41

Masa bioodpadów stanowiących odpady komunalne posegregowanych i poddanych recyklingowi u źródła (kompostowanie) wynosiła **2 095,96 Mg** (dane zebrane na podstawie ankiet uzyskanych w 2024 r. od właścicieli kompostowników i innych podmiotów kompostujących bioodpady, wykazane w rocznym sprawozdaniu, o którym mowa w pkt 3 niniejszego rozdziału).

Na nieruchomościach objętych systemem gminnym (zamieszkałych i mieszanych) wytworzono w sumie **54 734,85 Mg** odpadów, w tym **32 967,87 Mg** odpadów resztkowych i **21 766,99 Mg** odpadów segregowanych.

Tabela 3. Ilość odebranych i zebranych odpadów poza systemem gminnym [Mg]. Dane na podstawie rocznych sprawozdań podmiotów odbierających i zbierających za 2024 r.

Rok	Ilość odebranych odpadów [Mg]		Ilość zebranych odpadów [Mg]
	Resztkowe	Segregowane	Segregowane
2024	9 025,52	3 558,48	3 969,92

Z nieruchomości znajdujących się poza systemem gminnym odebrano i zebrano w sumie **16 553,92 Mg** odpadów, w tym **9 025,52 Mg** odpadów resztkowych i **7 528,40 Mg** odpadów segregowanych.

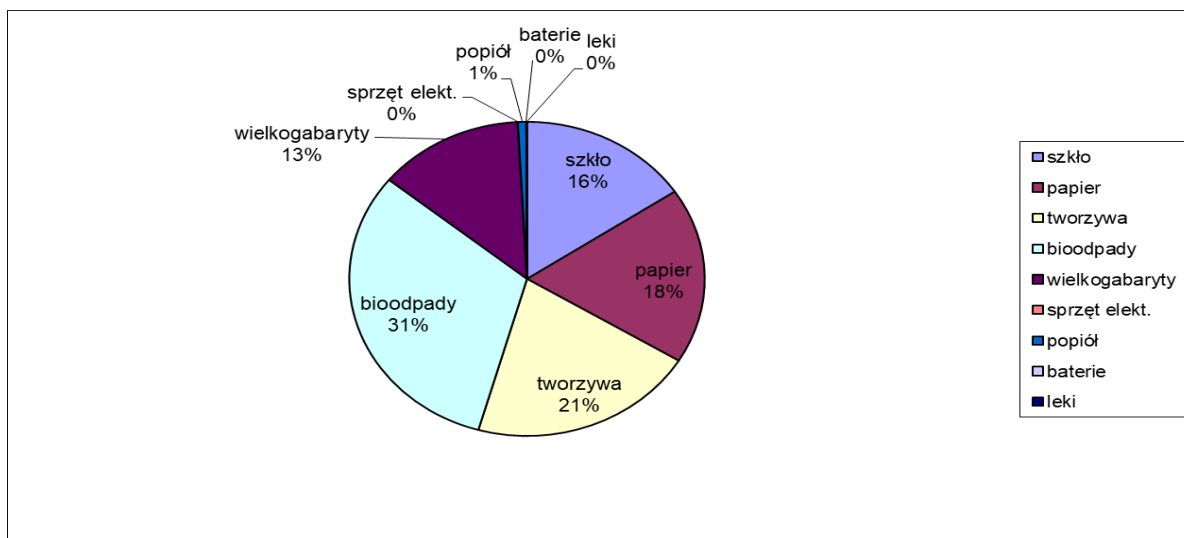
Podsumowując: ogółem na terenie gminy w 2024 r. wytworzono **71 288,77 Mg** odpadów, w tym **41 993,34 Mg** odpadów resztkowych (58,9%) i **29 295,69 Mg** odpadów segregowanych (41,1%). Oprócz tego kompostowaniu poddano łącznie **2 095,96 Mg** bioodpadów.

Tabela 4. Ilości odpadów odebranych w ramach systemu gminnego w poszczególnych sektorach w zależności od rodzaju odpadu [Mg]

Łącznie styczeń – grudzień 2024 r.							
	Sektor I	Sektor II	Sektor III	Sektor IV	Sektor V	Sektor VI	Suma
Resztkowe (zmieszane)	4 256,58	6 187,01	4 441,21	5 465,86	4 922,74	7 694,47	32 967,87
Szkło	501,22	476,54	313,42	398,54	454,78	616,12,18	2 760,62
Papier	476,57	536,02	413,46	512,82	529,32	728,60	3 196,79
Tworzywa sztuczne	576,04	584,70	508,60	526,30	642,52	818,23	3 656,39
Bioodpady	1 701,58	1 007,22	735,29	715,54	659,94	734,64	5 554,21
Meble i odpady wielkogabarytowe	280,68	498,64	519,30	323,46	316,90	409,96	2 348,94
Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	0,00	1,88	0,02	0,82	0,00	1,38	4,10
Popiół	100,26	20,52	0,00	5,48	8,14	1,38	135,78
Baterie	0,11	0,15	0,00	0,15	0,14	0,19	0,74
Leki	2,14	2,24	0,39	1,36	1,67	2,23	10,03
Suma	7 895,17	9 314,92	6 931,69	7 950,32	7 536,15	11 007,19	50 635,45

Najwięcej odpadów segregowanych odebrano z sektora I (46,09% stanowiła frakcja wysegregowana w stosunku do wszystkich zebranych odpadów z sektora) i III (analogicznie 35,93%), najmniej w sektorze VI (30,10%).

Wykres 1 Udział procentowy poszczególnych frakcji w strumieniu odpadów segregowanych

3. Sprawozdanie roczne

Sprawozdanie przedłożone Marszałkowi Województwa Warmińsko-Mazurskiego i Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2024 r. wykazało nieosiągnięcie przez Gminę Olsztyn określonego w ustawie poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Tabela 5. Uzyskany przez Gminę Olsztyn w 2024 r. poziom odzysku odpadów komunalnych

	Poziom narzucony do osiągnięcia w 2024 r. wagowo	Uzyskany poziom wagowo
Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	co najmniej 45%	28,72%

Ilość przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych wyniosła **699,25 Mg**.

Odpady komunalne zostały odebrane łącznie od 12 222 właścicieli nieruchomości (10 536 na podstawie złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i 1 686 na podstawie umów z podmiotami odbierającymi odpady komunalne).

Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania wyniosła **7 801,99 Mg**. Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy wyniósł **11,22%**.

4. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

- 1) Wpływy: 56 314 426,97 zł.
- 2) Wydatki: 59 099 546,19 zł (w tym koszty związane z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych: 57 265 608,48 zł).
- 3) Saldo na koncie GOK na dzień 31 grudnia 2024 r.: 2 785 119,22 zł – deficyt.

V. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Odpady komunalne resztkowe i selektywne powstające na terenie Gminy Olsztyn przekazywane były do instalacji komunalnej - Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi sp. z o.o. (ZGOK) przy ul. Lubelskiej 53 w Olsztynie, w którym:

- możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych: dopuszczone pozwoleniem zintegrowanym wynoszą 123 000 Mg/rok;
- możliwości przetwarzania bioodpadów: technologia zakładu nie jest przystosowana do kompostowania tych odpadów, dlatego w 2024 r. przekazywane były do recyklerów prowadzących kompostownie, zlokalizowanych w Bezledach, Świętajnie i Makowie Mazowieckim;
- możliwości przetwarzania pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania o kodzie 19 12 12 wynoszą 7 000 Mg/rok, przy czym limit ten jest przeznaczony na przetwarzanie odpadów o tym kodzie produkowanych wewnątrz zakładu.

Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów w ZGOK służy do przerobu odpadów komunalnych zmieszanych.

Instalacja składa się z następujących głównych węzłów technologicznych:

- **linia mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych**, o nominalnej wydajności 123 000 Mg/rok, zlokalizowana w hali głównej; linia ukierunkowana na produkcję paliwa alternatywnego z odpadów stałych i umożliwiająca odzysk niektórych surowców; linia zawiera następujące podstawowe segmenty:
 - a) punkt przyjmowania odpadów zmieszanych (PPO) ze strefą wyładunkową, rozdrabniaczem dwuwałowym, kabiną ręcznego sortowania i sitem obrotowym; nacisk kładziony jest na skrócenie czasu przebywania odpadów w strefie oraz minimalizację niekorzystnego wpływu zgromadzonych odpadów świeżych na otaczające środowisko (odory, zagrożenie sanitarne); strefa posiada szczelną posadzkę oraz podciśnieniowy system wentylacji z kurtynami powietrznymi w bramach, w celu uniemożliwienia wydostawania się odorów do atmosfery;
 - b) punkt przyjmowania odpadów palnych (PPP) – płyta rozładunkowa na terenie Zakładu, wyposażona w rozdrabniacz dwuwałowy; w punkcie rozdrabnia się i włącza w proces materiały o dużej kaloryczności, jak elementy mebli, drewno, opony itp.;
 - c) segment przetwarzania biologicznego odpadów (SBP) z urządzeniami i instalacjami umożliwiającymi prowadzenie procesu autotermicznego suszenia biologicznego (usuwanie wilgoci z odpadów na skutek przemian biochemicznych w odpadach, bez suszenia aktywnego za pomocą energii zewnętrznej – np. elektrycznej, ze spalania paliw kopalnych); po suszeniu powstaje półprodukt, który łatwo można rozdzielić na potrzebne frakcje, oczyścić, ewentualnie rozdrobnić i wytworzyć tzw. paliwo alternatywne;
 - d) segment przetwarzania mechanicznego odpadów oraz produkcji paliwa (SMP) z urządzeniami do rozdziału frakcji palnej od niepalnej oraz do wydzielenia frakcji surowcowej (metale żelazne i nieżelazne). Segment umożliwia przygotowanie

i konfekcjonowanie wyprodukowanego paliwa oraz wydzielenie i zmagazynowanie balastu do wywozu;

- **pomocnicze systemy i instalacje towarzyszące instalacji linii mechaniczno-biologicznego przetwarzania**, jak:
 - a) instalacja oczyszczania powietrza złownego pobranego z obiektów tworzących linię, uwzględniająca wstępne odpylanie;
 - b) system opomiarowania i kontroli instalacji z możliwością sterowania procesem z głównej dyspozytorni oraz na lokalnych panelach urządzeń;
 - c) główna szafa zasilająco-sterownicza z szafami obiektowymi oraz okablowaniem pomiędzy wszystkimi urządzeniami w systemie;
- **linia sortowania odpadów opakowaniowych z selektywnej zbiórki (SOO)** o wydajności 16 000 Mg/rok (na 1 zmianę) oraz dedykowana linia do sortowania szkła z przesiewaczem kaskadowym, o wydajności 25 000 Mg/rok;
- **instalacje pomocnicze do zagospodarowania odpadów gabarytowych, budowlanych i niebezpiecznych** - odpady niebezpieczne są tymczasowo magazynowane w sposób kontrolowany i bezpieczny, a następnie wywożone do specjalistycznych zakładów unieszkodliwiania;
- w 2024 r. ZGOK doposażył linię PPO i SMP w separatory magnetyczne, wykonane zostały też drobne zmiany w obrębie linii, w oczekiwaniu na całościową modernizację, jaka będzie wykonana po pozyskaniu środków finansowych;
- trwają prace projektowe związane z wykonaniem, obowiązkowej obecnie dla zakładów przetwarzania odpadów, instalacji tryskaczowej (ppoż);
- w trakcie realizacji jest budowa biogazowni. W I półroczu 2024 r. została podpisana umowa z Generalnym Wykonawcą – firmą Inwest-Serwis Sp. z o.o. Dostawcą technologii jest firma AAT Abwasser und Abfalltechnik GmbH z Austrii, posiadająca wieloletnie doświadczenie w budowie biogazowni komunalnych na całym świecie. Przedsięwzięcie realizowane jest w formule zaprojektuj i wybuduj. Obecnie trwają roboty konstrukcyjne i pierwszy etap wyposażenia technologicznego instalacji. Uruchomienie instalacji planowane jest na 2026 r.

VI. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. planuje następujące inwestycje:

- wyposażenie hali głównej ZUOK w stałą instalację gaśniczą (2024-2025) w związku z podniesieniem ustawowych wymagań ppoż. wobec gospodarujących odpadami;
- modernizacja linii sortowania odpadów opakowaniowych SOO oraz linii produkcji paliwa z odpadów SMP w kierunku zwiększenia możliwości odzysku z odpadów i przystosowania się do zmieniających się warunków rynkowych (2025 -2026).

VII. Podsumowanie

Zastosowane możliwości techniczne i organizacyjne na terenie Gminy Olsztyn w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi sprawiają, że:

- 1) Gmina Olsztyn posiadała w 2024 r. wszystkie wymagane uchwały i zorganizowała odbiór odpadów dla terenów zamieszkałych i mieszanych.
- 2) W związku z wyłączeniem z systemu gminnego nieruchomości niezamieszkałych kontynuowano zadanie ewidencjonowania i kontroli umów na odbiór odpadów podmiotów spoza systemu gok.
- 3) Po zmianie metody naliczania opłaty w dalszym ciągu uszczelniano system poprzez wydawanie decyzji naliczających opłatę za gospodarowania odpadami dla właścicieli nieruchomości, którzy nie dopełnili obowiązku złożenia deklaracji.

- 4) Odnotowywano brak aktualizacji danych podawanych w deklaracjach w przypadku zmian (wzrostu) ilości zużytej wody, co będzie przedmiotem dalszej analizy/stanowiło będzie podstawę odrębnych postępowań.
- 5) Ustawowe rozwiązanie oparte na deklaratywności właścicieli nieruchomości przy każdej zmianie wpływającej na wysokość opłaty, powoduje zwiększone zaangażowanie po stronie organu.
- 6) Po przeprowadzeniu kalkulacji wszystkich kosztów funkcjonowania systemu w 2024 r. (nadwyżka) uchwalono nową, niższą stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami - obowiązującą od lutego 2024 r.
- 7) Wymagany do osiągnięcia poziom odzysku odpadów komunalnych, rosnący skokowo, z 35% (w roku 2023) do 45% (w roku 2024) – nie został osiągnięty (28,72%).
- 8) Odpady zielone i ulegające biodegradacji, stanowiące znaczący udział w strumieniu odpadów komunalnych, powinny wytyczać główny kierunek działań w drodze do osiągnięcia poziomów na wszystkich szczeblach: właściwa segregacja u źródła (edukacja), zgłaszanie nieprawidłowości w ich gromadzeniu przez firmy odbierające (możliwość zastosowania kar za brak segregacji), doczyszczanie przed recyklingiem (kwalifikacja jak największej masy).
- 9) ZGOK zabezpiecza potrzeby Gminy w zakresie mocy przerobowych niezbędnych do zagospodarowania odpadów komunalnych. Planowane instalacje do recyklingu odpadów ulegających biodegradacji i surowców wtórnych powinny sprzyjać osiągnięciu rosnących poziomów recyklingu.